

Deklarācija par to personu tiesībām, kuras pieder pie nacionālām vai etniskām, reliģiskām un lingvistiskām mazākumgrupām

Pieņemta ANO Ģenerālajā asamblejā 1992. gada 18. decembrī

1. pants

1. Valstīm jāaizsargā nacionālo vai etnisko, kultūras, reliģisko un lingvistisko mazākumgrupu pastāvēšana un identitāte un jāsekmē tādu apstākļu radīšana, kas attīstītu šo identitāti.

2. Valstīm jāveic atbilstoši likumdošanas un citi pasākumi, lai sasniegtu šos mērķus.

2. pants

1. Personām, kuras pieder pie nacionālām vai etniskām, reliģiskām un lingvistiskām mazākumgrupām (turpmāk - "personas, kas pieder pie mazākumgrupām" vai "pie mazākumgrupām piederošās personas"), ir tiesības brīvi un bez iejaukšanās un bez jebkāda veida diskriminācijas baudīt savu kultūru, sludināt un piekopt savu reliģiju un lietot savu valodu kā privāti, tā arī sabiedrībā.

2. Personām, kuras pieder pie mazākumgrupām, ir tiesības efektīvi piedalīties kultūras, reliģiskajā, sociālajā, ekonomiskajā un publiskajā dzīvē.

3. Personām, kuras pieder pie mazākumgrupām, ir tiesības efektīvi piedalīties nacionālā līmeņa un, atbilstošos gadījumos, reģionālā līmeņa lēmumu pieņemšanā par mazākumgrupu, pie kuras viņi pieder, vai par reģioniem, kuros tās dzīvo, veidā, kas atbilst nacionālajai likumiem.

4. Personām, kuras pieder pie mazākumgrupām, ir tiesības nodibināt un uzturēt pašām savas biedrības.

5. Personām, kuras pieder pie mazākumgrupām, ir tiesības nodibināt un uzturēt bez jebkādas diskriminācijas brīvus un miermīlīgus kontaktus ar citiem viņu grupu locekļiem un ar personām, kuras pieder pie citām mazākumgrupām, kā arī pārrobežu kontaktus ar citu valstu pilsoņiem, ar kuriem viņas saista nacionālas vai etniskas, reliģiskas vai lingvistiskas saites.

3. pants

1. Personas, kuras pieder pie mazākumgrupām, drīkst izmantot savas tiesības, ieskaitot tās, kas noteiktas šajā deklarācijā, individuāli, kā arī kopā ar citiem savas grupas locekļiem bez jebkāda veida diskriminācijas.

2. Nevienai personai, kura pieder pie mazākumgrupas, no šajā deklarācijā noteikto tiesību izmantošanas vai neizmantošanas neradīsies negatīvas sekas.

4. pants

1. Ja nepieciešams, valstīm jāveic pasākumi, lai nodrošinātu, ka personas, kuras pieder pie mazākumgrupām, varētu pilnībā un efektīvi izmantot visas savas cilvēktiesības un pamatbrīvības bez diskriminācijas un pilnīgā vienlīdzībā likuma priekšā.

2. Valstīm jāveic pasākumi, lai radītu labvēlīgus apstākļus, lai dotu iespēju personām, kuras pieder pie mazākumgrupām, paust sev raksturīgās īpašības un attīstīt savu kultūru, valodu, reliģiju, tradīcijas un paražas, izņemot, ja atsevišķas darbības ir pretrunā ar nacionālo likumu un ir pretējas starptautiskajiem standartiem.

3. Valstīm būtu jāveic atbilstoši pasākumi, lai, kur vien iespējams, personām, kuras pieder pie mazākumgrupām, būtu atbilstošas iespējas iemācīties savu dzimto valodu vai iegūt izglītību dzimtajā valodā.

4. Valstīm, ja nepieciešams, būtu jāveic pasākumi izglītības jomā, lai veicinātu mazākumgrupu, kuras dzīvo to teritorijā, vēstures, tradīciju, valodas un kultūras apzināšanu. Personām, kuras pieder pie mazākumgrupām, būtu jābūt atbilstošām iespējām iegūt zināšanas par sabiedrību kopumā.

5. Valstīm būtu jāapsver atbilstoši pasākumi, lai personas, kuras pieder pie mazākumgrupām, varētu pilnībā piedalīties savas valsts ekonomiskajā progresā un attīstībā.

5. pants

1. Nacionālā politika un programmas jāplāno un jāīsteno, veltot pienācīgu uzmanību pie mazākumgrupām piederošo personu likumīgajām interesēm.

2. Sadarbības un palīdzības programmas starp valstīm jāplāno un jāīsteno, veltot pienācīgu uzmanību pie mazākumgrupām piederošo personu likumīgajām interesēm.

6. pants

Valstīm būtu jāsadarbojas jautājumos par personām, kuras pieder pie mazākumgrupām, arī informācijas un pieredzes apmaiņā, lai veicinātu savstarpējo sapratni un uzticību.

7. pants

Valstīm būtu jāsadarbojas, lai veicinātu cieņu pret tiesībām, kas noteiktas šajā deklarācijā.

8. pants

1. Nekas šajā deklarācijā nedrīkst kavēt valstu starptautisko saistību izpildi pret personām, kuras pieder pie mazākumgrupām. Valstīm it īpaši labticīgi jāpilda saistības un apņemšanās, kuras tās uzņēmušās saskaņā ar starptautiskajiem līgumiem, kuros tās piedalās.

2. Tiesību izmantošana, kuras noteiktas šajā deklarācijā, nedrīkst traucēt visu personu vispāratzīto cilvēktiesību un pamatbrīvību baudīšanu.

3. Pasākumus, kurus valstis veikušas, lai nodrošinātu efektīvu šajā deklarācijā noteikto tiesību izmantošanu, nedrīkst, prima facie, uzskatīt par pretējiem vienlīdzības principam, kas ietverts Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā.

4. Nekas šajā deklarācijā nedrīkst tikt skaidrots kā atļaujošs veikt jebkādu darbību, kas ir pretrunā ANO mērķiem un principiem, ieskaitot suverēno vienlīdzību, teritoriālo integritāti un valstu politisko neatkarību.

9. pants

Specializētām iestādēm un citām ANO sistēmas organizācijām atbilstoši savai kompetencei jādod ieguldījums pilnīgai šajā deklarācijā noteikto tiesību un principu īstenošanai.

<http://miris.eurac.edu/mugs2/do/blob.html?type=html&serial=1032853047720>